

Nr 234.

Af herr **Wilson**, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning med tulltaxa för inkommande varor.

I propositionen nr 69 till innevarande Riksdag angående förslag till förordning med tulltaxa för inkommande varor har Kungl. Maj:t i punkten 1,114 föreslagit en tullsats å *kaustikt kali* och *kaustikt natron* af 2,50 kronor pr 100 kg.

Förslaget att införa denna tullsats motiverar tulltaxekommittén hufvudsakligen med följande ord: »Kommittén har af hvad i saken förbragts funnit, att, äfven om den inhemska tillverkningen af dessa artiklar ännu icke nått någon större utveckling, man väl kan räkna med möjligheten af en ändring härutinnan under förutsättning af lämpligt tullskydd».

Det är å ena sidan riktigt, då kommittén framhåller, att tillverkningen af kaustikt kali och kaustikt natron i Sverige icke nått någon större utveckling, i det att här finnes endast en mindre fabrik för tillverkning af kaustikt kali, men ingen för fullgodt kaustikt natron, men å andra sidan kan det svårligen vara sant, att »man väl kan räkna med möjligheten af en ändring härutinnan under förutsättning af lämpligt tullskydd», och det på följande grunder:

Klorkalium, hvaraf kaustikt kali beredes, finnes icke inom Sverige, utan »måste köpas bland annat från det inre af Tyskland och därifrån medelst flodfart eller järnväg: fraktas till Nord- eller Östersjöhamn» och så omlastas för att fraktas till Sverige.

De tyska fabriker åter, som ligga vid eller i närheten af de platser, hvarest klorkalium finnes, ha icke att räkna med dessa för råvaran så betungande frakter eller omlastningskostnader.

Äfven om man skulle bortse från oförmåda kostnader för råvaran, så synes det bli så godt som omöjligt för en svensk fabrik att konkurrera med utländska i fråga om tillverkningen af kaustikt kali, då för närvarande fraktkostnaderna å varan i fråga till Stockholm exempelvis ställa sig lägre från t. ex. tysk fabrik än från den svenska.

För öfrigt blir en svensk fabriks tillverkning af kaustikt kali eller kaustikt natron hufvudsakligen begränsad till att fylla Sveriges behof

af dessa varor och sålunda af ringa omfattning, ty någon nämnvärd export kan ej gärna bli tal om på grund af skäl, som anförts, hvaremot de utländska fabrikena genom den större förbrukningen inom landet och rika exporten tillverka nyssberörda artiklar i stor skala, hvarigenom deras tillverkningskostnader sänkas och konkurrensmöjligheter höjas.

Vidare bör ihågkommas, att de, som t. ex. inom Tyskland bestämma priset på råvaran klorkalium, också äro starkt intresserade i tillverkningen af kaustikt kali och kaustikt natron.

Det skulle därför kunna tänkas, att om den föreslagna tullen komme till stånd, så skulle som motvikt härtill priset å klorkalium höjas eller ock möjligen en exporttull åläggas detsamma, och då vore ju den svenska tillverkningen af kaustikt kali i samma läge som nu.

Den föreslagna tullen å kaustikt kali kan måhända icke i och för sig sägas bli så värst betungande för de svenska fabriker, som nu förbruka denna vara, men då den helt visst icke komme att gagna den inhemska tillverkningen af kaustikt kali eller kaustikt natron, men väl ytterligare göra särskildt de svenska såpfabrikernas ställning, som redan nu för en del är brydsam nog, än svårare, så kan det inte vara någon rimlig anledning att införa oförmälda tull, helst om man tager i betraktande, att de svenska såp- och tvålfabrikena sysselsätta omkring ett tusental arbetare.

Ännu mindre fog för sig har för närvarande en tull å kaustikt *natron*, då intet fullgodt sådant tillverkas inom Sverige och i öfrigt rörande tillverkningen af detta i hufvudsak kan sägas, hvad här ofvan anförts beträffande kaustikt kali.

På grund af det anförda ber jag få hemställa,

att Riksdagen med afslag på Kungl. Maj:ts framställning i punkten 1,114 af ofvannämnda proposition ville besluta, att nämnda punkt måtte erhålla följande lydelse: Kaustikt kali (kalihydrat) och kaustikt natron (kaustik soda, natronhydrat) fasta eller flytande
— — — — — fria.

Stockholm den 11 mars 1910.

Bernt Wilson.

I motionen instämmer:

Per Bengtson.